№ 34. Sobota 12. Lutego 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie. Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

W Kossowie miasteczku, w Kołomyjskim obwodzie, zapewniono następujące kwoty na podwyższenie dotacyi nauczyciela tamtejszej szkoły trywialnej:

a) Chrześciańska i żydowska gmina miasteczka Kossów zamiast dotychczasowej kwoty 9 złr. 30 kr. m. k. zapewniła 95 złr. m. k. albo 99 zł. 75 c. austr. waluty.

b) Kameralne państwo Kossów zamiast 18 złr. 37 kr. m. k. kwotę 30 złr. 35 kr. m. k. albo 32 zł. 11 c. austr. waluty.

c) Gmina Horod i Moskalówka wcielone do szkoły w Kossowie zamiast 20 złr. m. k. kwotę 26 złr. 30 kr. m. k. albo 27 zł. 82½ c. austr. waluty.

d) Gmina Monasterzysko wcielona także do szkoły w Kossowie zamiast 18 złr. 53 kr. m. k. kwotę 27 złr. 55 kr. m. k. albo 29 zł. 31 c. austr. waluty.

Prócz tego przyrzekł tamtejszy gr. kat. proboszcz Alexander Apian na czas swego probostwa w Kossowie kwotę 7 zł. 35 aust. waluty.

Okazaną temi ofiarami dążność ku wsparciu oświaty ludu podaje c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do publicznej wiadomości.

W bukowińskiej gminie Rostoki założono systemizowaną parafialną szkołę, i

1) gmina Rostoki ofiarowała swój własny grunt w przestrzeni 1044 □ sążni na wybudowanie szkoły.

2) Tamtejszy właściciel dóbr Jerzy Dzurdzuwan ofiaruje jedną, a drugi właściciel dóbr Grzegorz Hajwas drugą połowę potrzebnego budulcu.

3) Rzeczona gmina zobowiązuje się wznieść szkolny budynek z mieszkaniem nauczyciela, sprawić potrzebne szkolne porządki i postarać się o wszystkie z czasem potrzebne naprawki i zakupienia.

4) Właściciel dóbr Jerzy Dzurdzuwan zobowiązał się tymczasowo na lat 20 wydawać co roku 6 kubicznych sążni drzewa, które przystawić ma gmina.

5) Gmina ofiaruje na wyposażenie każdoczesnego nauczyciela roczną kwotę 200 złr. m. k. z procentów subskrybowanej pożyczki narodowej, i

6) gmina Rostoki postara się o stróża do szkoły.

Temi składkami okazaną dążność ku wsparciu oświaty ludu podaje c. k. bukowiński krajowy rząd z zasłużonem uznaniem do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Wypadki dzienne.)

Wiedeń, 9go lutego. *Litogr. koresp. austr.* pisze: Mowa Cesarza Napoleona przy zagajeniu zgromadzenia prawodawczego uśmierzyła poniekąd obawy wojenne, jakie ostatniemi czasy panowały w Europie.

Główna jej myśl dąży do uchylenia spostrzeżonego we Francyi i zapewne niesłusznego niedowierzania w umiarkowanie rządu, tudzież do rozprószenia całkiem niepotrzebnej obawy, by przeciw Francyi nie przyszło do nowej koalicyi.

Sił zbrojnych narodu, nad którym panuje, użyć chce Cesarz tylko na obronę wielkich, narodowych interesów francuskich. A że te nigdzie nie są zagrożone, i że nikt nie myśli o ubliżeniu stanowisku i prawom tak wielkiego państwa jak Francya, przeto podzielamy zupełnie zdanie i nadzieje Cesarza Napoleona: „że pokój nie będzie zerwany“.

Tak więc załatwiono po części kwestyę, która teraz tak powszechne sprawiła wrażenie.

Jakoż niepodobna wtenczas i myśleć nawet o jakiem dla pokoju niebezpieczeństwie, jeżeli wszystkie strony mają postanowienie zachować i uszanować istnace traktaty, potwierdzone i zabezpieczone przez wszystkie mocarstwa, i jeśli tylko na ich podstawie dążą do rozwikłania spraw europejskich. Tę myśl słuszną i zbawienną wyraziła też przed kilkoma dniami Jej Mość Królowa angielska w mowie od tronu, i którą też przyjęto powszechnie z wielką radością. Wyrzeczone dnia wczorajszego (7. lutego) słowa Cesarza Napoleona na rzecz pokoju, na udowodnienie usiłowań tego monarchy względem utrwalenia przymierza z Anglią i utrzymania szczęśliwej wzajemności, są dalszą rękojmią moralną, że zachowane będą podstawy wszelkiego porządku publicznego i pokoju. Na podstawie więc tej zgody w dążnościach obu mocarstw zachodnich można będzie przystąpić do spokojnego w drodze dyplomatycznej rozpoznania kwestyi wspomnionej w mowie od tronu J. M. Cesarza i odnoszącej się do tymczasowego zajęcia wojskiem środkowych kraiu włoskich, i jak sądzimy, dójść do pożądanego załatwienia tej sprawy w porozumieniu się wspólnem wszystkich stron interesowanych.

Ubolewamy też i my szczerze nad tem, że przy rozpoznawaniu kwestyi niektórych zaszły nieporozumienia między Francyą i c. k. gabinetem. Lecz niekiedy niepodobna nawet mimo najlepszych chęci dworów uniknąć sporu w niektórych kwestyach odrębnych, a nie raz zachodzą nieporozumienia z powodu zasad kardynalnych, od których gabinety żadną miarą odstąpić nie mogą. Na szczęście rządziły się obie strony duchem zgody, który też doprowadził do pożądanego załatwienia sprawy. W kwestyach tych, a mianowicie w sprawie Księstw Naddunajskich załatwionej już postanowieniami konwencyi, nie trzymała się zresztą i Austrya odrębnie z dążnościami swemi, które miały przedewszystkiem na względzie istnący prawny stan rzeczy i słuszne domagania się mocarstwa zwierzchniczego.

A jeśli cały świat powziął z prawdziwą radością uspokajające słowa Cesarza Francuzów, i ufa szczerze temu zapewnieniu, natenczas w dalszem i koniecznem następstwie jego można z wszelką słusznością spodziewać się i wiadomości o wstrzymaniu wojennego zbrojenia się Francyi, które przyczyniły się znacznie do zniepokojenia opinii publicznej, a sprawie tej nadały wyższe znaczenie polityczne.

Hiszpania.

Z Kuby nadeszły do Jej Mości Królowy adresy uległości i przywiązania. Rząd portugalski oświadczył w izbie deputowanych, że pogłoski o przesileniu ministeryalnem są bezzasadne.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Poseł do Washingtonu. — Wiadomości bieżące. — Czynności w parlamencie. — Klubiści Phönix. — Poczta australska.)

Londyn, 6go lutego. Mówią, że dwór wróci do Londynu z dniem 15go b. m. na czas sesyi parlamentarnej. Zamiar podróży Królowy do Berlina ma być na teraz zaniechany; natomiast słychać, że pruski książę Fryderyk Wilhelm z swoją małżonką odwiedzi w lecie Jej Mość Królowę w Londynie, a oraz że Królowa pojedzie w jesieni do Berlina zobaczyć swego wnuka.

— Nowy angielski poseł w Washingtonie lord Lyons, syn zmarłego admirała lorda Lyons, odpłynąć ma w przyszły czwartek parową fregatą „Curaçao“ z Plymoutu na miejsce swego przeznaczenia.

— Dziennik *Court. Journal* pisze: „Anglicy przebywający w Rzymie powątpiewają, by książę Walii zrobił wizytę Królowi Sardynii.“

— W izbie wyższej przedłożył lord Campbell dwa wnioski do ustawy, z których jeden odnosi się do przysięgłych, a drugi do procesów względem krzywoprzysięstwa. Margrabia of Exeter wniósł podziękowanie Królowej za adres izby. Lord Brougham nakoniec przedłożył petycyę wolnych murzynów na Jamajce za usunięciem aktu przywożenia murzynów, który urząd kolonialny postanowił.

W izbie niższej zapowiedział lord Stanley na 14go b. m. dyskusyę nad finansami Indyów. Lord John Russell zapowiada na 15. bil względem zreformowania ustawy bankructwa i niesolwencyi; sir C. Napier na dzień 8. b. m. interpelacyę względem sprawozdania komisyi o zaopatrzeniu flot na załogach. Na zapytanie względem salutowania przez wojsko monstrancyi w Malcie, odpowiada jenerał Peel (minister wojny), że salutowanie zaprowadzone okolnikiem lorda Hill w roku 1837 nie dało dotychczas żadnego powodu do zażaleń, i niedoznało ze strony rządu żadnej zmiany.

Na zapytanie oświadcza jenerał Peel, że pogłoska o redukcyi milicyi jest bezzasadną.

Po dyskusyi nad uprawą bawełny w Indyach, podczas której Mr. Bright nazywa komisyę Enam w Madras szalonym postępkiem, któryby w Anglii wywołał nawet rewolucyę, gdyby się kiedy na coś podobnego poważono w Anglii, a na co lord Stanley zapewnia, że rozkazał zawiesić indagacyę Enam; zamknięto posiedzenie o $^1/_4$ na 6. wieczór.

— Jeden z dublińskich dzienników pisze, że rozgałęzienie klubu „Phönix“ rozciąga się aż w pobliże stolicy, a przed kilką dniami widziano o 3 mile od zamku wicekróla do 100 ludzi, którzy w noc ciemną ćwiczyli się w robieniu bronią. Pierzchnąć chcieli, gdy kogoś nadchodzącego postrzegli, tylko przewodźca ich wstrzymał. Policya została zawiadomioną o tym wypadku.

— Jak z Alexandryi donoszą pod dniem 25. stycznia, zawinął do Suez okręt „Colombian“ z kwota 75.000 funt. szt. w złocie, 28 pasażerami i australską pocztą. Wiadomości z Sydnej sięgają po 11. grudnia, z Melbourne po 18. grudnia, a z Point de Gall (Cejlon) po 8. stycznia. Bil, którym powiększa się liczba członków prawodawczego zgromadzenia w kolonii Wiktorya, otrzymał królewskie potwierdzenie. W Sydney był parlament 26. listopada odroczony i zebrał się znowu 8. grudnia.

Według przybyłej do Anglii zachodnio-indyjskiej poczty obawiano się, by rewolucyjny ruch w Chili nie pociągnął za sobą upadku rządu.

W Paragwaju uzbrajano się do oporu przeciw Stanom zjednoczonym. Brazylia wyprawiła eskadrę obserwacyjną do Parany.

Francya.

(Mianowanie. — Rozporządzenia administracyjne w Algieryi. — Wiadomości bieżące. — Mapa na rok 1860.)

Paryż, 6go lutego. *Monitor* ogłosił długą listę mianowań urzędników sądowych.

„Exequatur“ otrzymali: P. Kampon, konzul jeneralny Nowej Grenady w Paryżu, i pp. Chaix i Briandeau, konzulowie Nowej Grenady w Marsylii i Nantes, tudzież p. Darier konzul Nikaraguy w Marsylii i p. Paweł Gil, konzul jeneralny konfederacyi argentyńskiej w Paryżu.

— Według ostatnich doniesień udać się ma admirał Rigault de Genouilly do stołecznego miasta w Kambodży, a nie do stolicy anamskiej.

— Dzienniki algierskie ogłaszają rozporządzenie rządowe, według którego prefektom i jenerałom dywizyi nie wolno już na teraz wydawać koncesyi na grunta większej objętości nad 20 hektarów i po za obrębem oznaczonym w dekrecie cesarskim. Wszelkie nadania po za tym obrębem zawisły od przyzwolenia księcia ministra.

— Wielce zabawną — pisze paryski korespondent dziennika *Köln. Ztg.* — wydaje się wśród teraźniejszego zamieszania „mapa Europy w 1860 roku,“ wydana w Londynie. Przed kilką dniami wspomnieliśmy o tej mapie. Korespondent rzeczonego dziennika podaje jeszcze następujące szczegóły w tym względzie:

„Na tej mapie zniknęła Austrya z Włoch. Król hanowerski rządzi w Konstantynopolu; Meklenburg, Hanower i inne małe niemieckie państwa spłynęły w Prusy, które za to utraciły lewy brzeg Renu. Ten brzeg jednak nie przypada Francyi, gdyż Francya ma na mapie z 1860 roku teraźniejsze granice, lecz przyłączono go do Holandyi i Belgii. Francya okazuje się na tej mapie bardzo szlachetną, ale zawsze zasługuje na uwagę, że lewy brzeg Renu odrywają od Niemiec. Dają go Belgii i Holandyi t. j. prowincyom, które niegdyś należały i rozumie się znów kiedyś należeć będą do Francyi.“

Belgia.

(Seminaryum katolickie dla księży do Anglii.)

W Brügge założone być ma seminaryum dla kształcenia księży katolickich przeznaczonych do Anglii. Ksiądz Deissein, dotychczasowy profesor teologii seminaryum w Brügge, mianowany został rektorem. Jeden z duchownych angielskich ma być drugim przełożonym, a ksiądz Boone administratorem zakładu w Brügge. Pobyt kardynała Wiseman'a roku 1858 w stolicy zachodnio-flandryjskiej przyczynił się głównie do załatwienia tej sprawy. Wiadomo, że miasto Brügge było zawsze ulubionem siedliskiem katolików angielskich i że od dawnych już czasów miało klasztor zakonnic angielskich z dobrze urządzonym zakładem wychowawczym.

Szwajcarya.

(Sprawa Dapen.)

Berna, 3. lutego. Dzienniki związkowej rady nie nadmieniają, jaki skutek osiągnęły w Paryżu reklamacye Szwajcaryi przeciw naruszeniu granicy w dolinie Dappen. Zdaje się zatem, że dotąd nie można było donieść w rzeczywistości nic pożądanego. Słychać że na przedstawienie szwajcarskiego ministra przyrzekł francuski rząd śledztwo z powodu znanego wkroczenia w dolinę Dappen. O rezultacie tego śledztwa dotąd jeszcze nic nie doniesiono, i jak utrzymują, nie tak prędko nadejdzie o tem jakaś wiadomość.

Włochy.

(Rozruchy miejscowe. — Stan rzeczy w Toskanii. — Zawierzytelnieni posłowie w Rzymie. — Korespondencye w Neapolu.)

Turyn. W Turbii, małej włości przy gościńcu z Mentone do Nissy, powstała ludność na syndyka za nałożenie podatku. W Cigliano zaszła sprzeczka między robotnikami kanału, którzy się domagali większej płacy dziennej. W obudwu miejscach musiano przywrócić spokój użyciem zbrojnej siły.

Florencya, 1. lutego. Dawniejsza niespokojność ustała, a nowe pogłoski bynajmniej umysłów nie rażą. Taki jest stan rzeczy teraz w Florencyi. Jedne co niepokoi, to są napady zbojeckie w mieście i za miastem. Przeraził osobliwie zbojecki napad na szybkowóz wracający z Bononii, dnia 23. stycznia o 8. godzinie wieczorem o trzy mile od Florencyi, bo dotąd rozboje tego rodzaju niewydarzały się w tych stronach. Słychać jednak, że sprawcy zostali odkryci i przyaresztowani.

Co zaś do postępu publicznych budowli w naszem mieście, ukończono już trzecia część facyaty przy kościele Sta Croce, a budowa facyaty przy naszym katedralnym kościele zostanie rozpoczętą temi dniami; liczne subskrypcye pokryły już dostatecznie koszta oznaczone na te kolosalne przedsiębiorstwo.

Rzym. Jego Świątobliwość Papież przyjmował 31. stycznia pana Antonio de los Rios y Rosas, nadzwyczajnego ambasadora i pełnomocnika J. M. Królowej Hiszpanii, a dnia 1. b. m. pana del Campillo, nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra konfederacyi Argentyńskiej w osobnej misyi dla doręczenia swych listów wierzytelnych.

Neapol. Korespondent dziennika *Gazz. di Venezia* w Neapolu pisze w liście z 27 stycznia, że wszystko, co rozgłoszono o odkrytych spiskach, składach bomb, aresztacyach i stanie oblężenia, jest zmyślone. Od dziesięciu lat nie był Neapol tak spokojny, jak teraz; powód, dla którego królewski dekret odsyła przed sąd wojskowy wymierzone na bezpieczeństwo państwa zamachy, należy przypisać temu, że chciano dać przestrogę więźniom politycznym, którym dano pozwolenie powrócić do swoich familii, ażeby się dawniejszych przestępstw niedopuszczali. W Neapolu uważano to wcale, że tak być powinno i tylko zagraniczne dzienniki pochwyciły, ażeby stosunki Neapolitańskie przedstawić w najgorszem świetle. Neapolitanom nie w myśli co się dzieje za granicami państwa, polegając z ufnością na tem, co wolą jest rządu, i szaleństwem jest u nich kto występuje z zachceniem rewolucyjnem. Do dobrego usposobienia umysłów przyczyniły się także wielkie przygotowania na świetne festyny, któremi obchodzono przybycie Jej królewicz. Mości księżny.

Szwecya.

(Nowy minister wyznań religijnych. — Petycya za swobodą religijną.)

Sztokholm, 1. lutego. Dotychczasowy radca stanu hrabia Henning Hamilton mianowany jest ministrem wyznań religijnych. Z tego, jakim się w poprzedniczych postępkach okazał hrabia, zda się, że mianowaniem tem kwestya wolności religijnej w Szwecyi nie koniecznie pomyślny weźmie obrót.

— Belgijscy i północno amerykańscy protestanci przesłali temi dniami petycyę do Jego królewicz. Mości księcia rejenta, następcy tronu, w liczne opatrzoną podpisy względem tolerowania katolików i zaprowadzenia wolności wyznań.

Rosya.

(Chłopcy z Jakucka na edukacyę. — Mowa Arcybiskupa Tuli. — Nowa reforma w sądownictwie.)

Petersburg, 29. stycznia. Dziennik *Północna pszczoła* pisze, że temi dniami przybędzie tu 8 jakuckich chłopców, których w Petersburgu, Moskwie i Kazanie kształcić mają w miarę ich zdolności kosztem Cesarza, ażeby później wpływać mogli na oświatę swych zupełnie jeszcze nie ucywilizowanych rodaków. Jeden z tych chłopców posiadać ma nadzwyczajny talent do rysowania, wiernie oddaje kopie, rysując je tylko rylcem z drzewa sadzą poczernionym.

— Przy uroczystem zagajeniu komitetu szlachty w Tuli miał arcybiskup Grzegorz kościelną mowę świąteczną, i oznał się także do publiczności, co opisują rosyjskie dzienniki dodając: ze względu religijnego pochwala arcybiskup emancypacyę włościan, lubo unikał tego wyrazu i używał zawsze słowa: „Polepszenia egzystencyi poddanych“. Starał się udowodnić „że myśl emancypacyi nie jest dziełem ludzkiem, tylko dziełem Boga, i z natchnienia Bożego powzięta jest w duszy Cara, myśl ta dzieła chrześciańskiego i Bogu miłego; oświadcza że nietykalność własności w tym duchu jak ją pojmuje szlachta w Tuli, nie zgadza się z przepisami biblii, które wymagają także ofiary ze swego, a w końcu ze ani w naturze ani w przykazaniu Bożem nie znajdzie nikt takiej różnicy, jaka panuje teraz między panami a poddanymi.“ Mowa ta była do przekonania, zwłaszcza że w niej podniósł arcybiskup nietylko myśl czysto religijną ale oraz i materyalną jej stronę. Ważniejszem jest jeszcze to co wyrzekł, że duchowieństwo zgadza się zupełnie z emancypacyą.

Senacka gazeta ogłasza rozporządzenie, że komunalna administracya Petersburga podlegać będzie na przyszłość nadzorowi i władzy wojennego jeneral-gubernatora Petersburga, jako najwyższemu komendantowi stolicy.

Ten sam dziennik zawiera także ukaz względem zmiany kodexu celnego, który na przyszłość przy expedycyach towarów pocztą w głębi kraju, dla tych tylko miast zostaje prawomocnym, które leżą na granicach cesarstwa i królestwa polskiego, nie zaś dla portowych nad morzem leżących miast i warowni.

— W administracyi cesarskich dóbr koronnych zaprowadzają ważną reformę odnoszącą się głównie do sądowej organizacyi. Dotychczasowe dystryktowe administracye, potąd niejako pośrednicze między administracyami kantonowemi a izbą skarbową, równie jak

miejscowe administracye zostaną zniesione i na miejsce dystryktowych ustanowieni zostaną urzędnicy delegowani a na miejsce administracyi miejscowych starostowie miast i włości. Przywileje rozmaitych sądów i administracyi mają być dokładnie uregulowane, a urzędnicy znaczną otrzymają płacę. Spodziewają się, że przeprowadzenie tego środka nastąpi jeszcze w ciągu bieżącego roku.

Turcya.

(Wojska nad Dunajem. — Ruch w wojsku. — Telegraf podmorski.)

Konstantynopol, 28. stycznia. Na ostatniej radzie ministeryalnej stanęła uchwała, by dawniejszy minister spraw zewnętrznych, Etem Basza, który zeszłego lata sprawował obowiązki komisarza cesarskiego w Serbii, wysłany został teraz do Księztw multańsko-wołoskich z tytułem nadzwyczajnego komisarza Porty. Z armii stojącej w Rumelii oddany będzie do dyspozycyi Etem Baszy korpus złożony z 20 batalionów piechoty i z potrzebnej artyleryi. Wojska te zbierą się nad Dunajem, i na wezwanie Etem Baszy wkroczyć mają do księstw rzeczonych.

— Turcya wyprawia teraz swe wyćwiczone wojska w miejsca zagrożone niepokojem. Pułk piechoty z Brusy i Volo, odchodzi do Trypolidy w Berberyi, a z prowincyi nadciągają Redyfy lądem i morzem dla uzupełnienia armii. Administracya idzie dawnym trybem; dawne papierowe pieniądze wychodzą z obiegu, lecz dług publiczny zaciągnięty świeżo przez to się nie zmniejszył.

— Podmorski telegraf z Seraju do Skutar został założony rzeczywiście upłynionej soboty pomimo trudności, jakie stawiały prądy Bosforu. Lina pociągnioną została od północnej strony w około wieży zwanej „Leander."

Azya.

(Telegram z Indyi.)

W uzupełnieniu najnowszych wiadomości z Indyi podają dzienniki jeszcze następujące szczegóły:

„*Gunah*, 23. grudnia. Wojska pod dowództwem kapitana Mayne uderzyły na powstańców pod dowództwem Feroze Szacha w pobliżu Ibaipuru w gęstych zaroślach, położyły trupem kilku powstańców, reszta poszła w rozsypkę z stratą 100 koni, kilku wielbłądów i wiele odzieży. Anglicy żadnych nieponieśli strat. Powstańcy pod dowództwem Tantia Topi wyruszyli dnia 24. grudnia do szturmu na Pertabghur w trzy kolumny, któremi dowodzili: Tantia, Rao i Rahim Ali. Oddział z Nimuczu uderzył na nich i pobił ich. Zabito przytem jednego naczelnika, i zdobyto dwa słonie; większa część powstańców cofnęła się do Banswary. Niektórzy powstańcy z Induru o których słyszano, że dnia 28. grudnia znajdowali się w pobliżu Susnerąj przybyli z Dugu i posunęli się na Machilpur; pułkownik Benson puścił się w pogoń za nimi, i nadeszła wiadomość, że zdobył słonie i inne przedmioty. Według raportu sir Robert Napiera z dnia 30. grudnia przebył Tantia Topi Gunę na dniu 28go grudnia. Wojska jenerała Napiera miały się na ostrożności i były przygotowane na wszystko. Według wiadomości z Induru z dnia 2. stycznia starła się z powstańcami kolumna pułkownika Benson na granicy Matszilpuru i zadała im klęskę dotkliwą. Korpus brygadyera Smitha znajdował się dnia 1. styczna w Czupirze.

Indye centralne. Między powstańcami pod dowództwem Tantia Topi, a angielskim oddziałem przyszło do ręcznej walki dnia 25. grudnia w pobliżu Purtabghuru; powstańcy ponieśli klęskę, utracili 2 słonie i cofnęli się na wschód. Pułkownik Benson na czele 17 pułku lekkiej jazdy dopadł ich po pięciodniowej pogoni w Syraputze, pobił i zabrał sześć słoniów. W kilka dni później napadł na tych samych powstańców pułkownik Somerset pod Buradem i nową zadał im klęskę. Jenerał Napier donosi, że Tantia Topi posuwa się na Dżajpur, jak słychać, w zamiarze połączenia się z korpusem Feroze Szacha. Z Adżmiru wysłano wojska do Madharadżpury, ażeby temu przeszkodzić.

Okręg Nizam. Oddział Rohilli w sile 2000 ludzi zrabował Adżuntę. Dwa w dolinie Nerbuddy pułki z Hyderabadu otrzymały rozkaz, udać się dla przywrócenia pokoju w okręg Nizamski.

W prezydencyi Bombaj panuje pokój.

Zamek w Bombaju dnia 11. stycznia.

Edward Mark, konzul w Marsylii."

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 9. lutego. Wczoraj było pierwsze posiedzenie ciała prawodawczego. Hrabia Morny wzywał w przemowie swej deputowanych, by pokładali nieograniczone zaufanie w Cesarzu, i powiedział między innemi: „Ufajmy Cesarzowi, który spodziewa się, że pokój niebędzie zakłócony. Zresztą są inne jeszcze względy, co powinny rozpraszać niepokój; można przypuszczać, że dyplomacya lub wyrok rozjemczy (arbitrage) załatwi trudności przy pomocy szóstego głównego mocarstwa, to jest opinii publicznej, która czasem może się obałamucić, ale w końcu zawsze staje po stronie prawa, ludzkości i słusznej sprawy. Miejmy nadzieję, że wzniosłe dążności i prawe, bezinteresowne zamiary Cesarza śród teraźniejszych stosunków utorują sobie drogę w świecie, i zaszczycone sympatyą narodów a poparte powagą monarchów wyjednają spokojne rozwiązanie wszelkich trudności. Jakakolwiek wypadnie przyszłość, działajmy zawsze tak, jak w przeszłości! Radźmy się tylko naszego patryotyzmu! Łączmy się coraz ściślej z tronem! Nasza śmiała pomoc nada Cesarzowi przy układach większą powagę, tak jak w razie potrzeby powiększyłaby jego zwycięzką siłę."

Monitor podaje depeszę adresowaną do ministra spraw zagranicznych z doniesieniem, że Alexander Couza obrany został także hospodarem Wołoszczyzny, a oraz, że przy wyborach zachowano sumiennie wszelkie formy, przepisane regulaminem organicznym i konwencyą z 19. sierpnia 1858. Ogłoszenie Couzy księciem przyjęto z radością i Bukareszt wyprawił iluminacyę.

Turyn, 8. lutego. Wczoraj, przy obradach nad ustawą pożyczki w oddziałach, oświadczył hrabia Revel, znany konserwatysta, że gotów jest przyzwolić rządowi wszystko na przypadek wojny odpornej, ale na wojnę zaczepną nieprzyzwoli ani jednego sou. Komisya oświadczyła się za pożyczką i sprawozdanie jej przyjęto dziś jednogłośnie. Pojutrze rozpocznie izba obrady nad projektem.

Wiesbaden, 9. lutego. Deputowany Ran proponował wczoraj na wspólnem posiedzeniu izb, ażeby rząd udzielił swemu posłowi przy związku instrukcyi co do zakazu wyprowadzania koni. Wniosek ten przyjęto jednogłośnie. Także książę Mikołaj głosował za tem. Komisarz rządowy oświadczył, że rząd wyda potrzebne rozporządzenie. Urlopnicy ze stanu rzemieślniczego mają być powołani.

Najnowsza poczta zamorska na Tryest.

Kalkuta, 8. stycznia. Naczelny wódz lord Clyde, ścigając 26. grudnia nieprzyjaciela, spadł z konia i wywichnął ramię. Nana Sahib umknął na południe do Cambacote.

Hongkong, 30 grudnia. Francuzi w Kochinchinie cierpią na rozmaite słabości. Anamici budują forty wzdłuż rzeki Hue. Biskup Retord umarł z głodu.

Sidney, 5. grudnia. „Novara" odpływa 7. grudnia do Nowej Zalandyi i Auclandyi, zabawi tam kilka dni, a potem odpłynie do Taiti; z końcem stycznia do wysp sandwichskich; z końcem marca ztamtąd do Limy, Valparaiso aż do maja, potem około przylądka Horn do Montevideo, w lipcu lub sierpniu do Rio de Janeiro, a w ostatnich miesiącach roku bieżącego powróci do Tryestu.

Alexandrya, 2. lutego. Przybył tu synowiec Cesarza Teodora z Abysynii, jadąc z upominkami dla Cesarza Napoleona do Francyi.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 11. lutego. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mec pszenicy (83 ℔) 3zł.5c.; żyta (80 ℔) 1zł. 65c; jęczmienia (70 ℔) 1zł.49c.; owsa (47 ℔) 1zł.16c.; hreczki 1zł.60c.; grochu 2zł.; soczewicy 2zł.49c.; kartofli 1zł; — cetnar siana 95c.; okłotów 44c.; — sąg drzewa bukowego 9zł.97c.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Krzysztofowicz Anton, z Trebuchowiec.

Hotel europejski: Krätzer-Immertreu, c. k. jenerał-major, ze Zborowa.

Hotel Langa: Kierski Hippolit, z Przeworska. — Ks. Thurn-Taxis, c. k. pułkownik, Ks. Öttingen, c. k. porucz. i Gelan K., c. k. rotm., z Żółkwi.

Hotel angielski: Lulawy Wojciech, kanonik, z Rudek.

Hotel Kuhna: Krajewski Nikazy, z Czech.

Pod kolej żelazną: Hitzgen S., c. k. porucz., z Koszyc. — Reiss Emil, c. k. porucz., z Jaworowa.

Do domu zajezdnego pod nr. 703²/₄: Heymann F., c. k. porucz., z Czerniowiec.

Pod białego konia: Kostory Longin, z Szczerca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. lutego.

PP. Br. Berstett Otto, Br. Maltzan, c. k. porucznicy i Ks. Thurn-Taxis, c. k. pułkownik, do Żółkwi. — Gadomski Stanisław, do Wrocławia. — Gotholdi Jan, c. k. kap., do Berezowa. — Hecht A., c. k. kap. pens., do Brzeżan. — Lulawy W., kanonik, do Rudek. — Br. Ochsenberg, c. ros. urzędnik, do Berlina. — Rubczyński A., do Stanina. — Serwatowski M. Z., do Rajtarowic. — Sołdraszyński Ignacy, do Jabłonki. — Wolański J., do Czerniowiec. — Wiśniewski H., do Dobrzan.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. lutego

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	328 36	+ 0.2°	89 1	południowy	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	328 62	+ 3 6°	76 4	„	„	„
10. god. wiecz.	328 87	+ 1.3°	88 5	„	„	„

TEATR.

Dziś komedya niem. ze śpiewami: „**Doctor und Friseur**" (Lekarz i fryzyer).

Jutro piąta reduta.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 15. lutego: Sprzedaż realności nr. 53 w Tarnopolu. — Wydzierzawienie dóbr Knihinin w Stanisławowie.

Dnia 17. lutego: Sprzedaż realności nr. 442 w Brodach.

Dnia 18. lutego: Wydzierzawienie marktetaństwa na cytadeli we Lwowie.

Dnia 22. lutego: Sprzedaż nieużytecznego papieru w Brzeżanach. — Licytacya na dostarczenie kamienia na gościniec w Złoczowie.

Dnia 23go lutego: Licytacya na wyrestaurowanie wojskowego budynku w Radowcach.

Dnia 24. lutego: Sprzedaż realności nr. $685^{2}/_{4}$ we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 17 w Birczy. — Sprzedaż realności nr. $547^{2}/_{4}$ we Lwowie. — Licytacya na dostarczenie papieru w Winnikach. — Licytacya na dostarczenie pościeli i bielizny dla powszechnego szpitalu we Lwowie.

Dnia 25. lutego: Sprzedaż części dóbr Jaśnisk i Łoziny we Lwowie. Sprzedaż realności nr. 59 w Rybotyczach w Dobromilu.

Kurs lwowski.

Dnia 11 lutego.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal austr.	4	86	4	91
Dukat cesarski	„ „	4	90	4	96
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	39	8	48
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	60	1	63
Talar pruski	„ „	1	54	1	57
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	20	1	23
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	70	83	35
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	75	77	65
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	78	75	79	50

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. lutego.

		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	83	—
„ przedał „ „ 100 po		83	50
„ dawał „ „ 100		—	—
„ żądał „ „ 100		—	—
Wartość kupona od 100 złr.		—	$46^{2}/_{3}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. lutego.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. 73.25. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79 35. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 77 30; po $4^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po $2^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —; Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. 300; z r. 1839 za 100 zł. 130 — zł. z roku 1854 za 100 zł. 108.80. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4^{1}/_{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po $2^{1}/_{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1^{3}/_{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł — —; po $4^{1}/_{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 78.25; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii — —; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 75 50; innych krajów koronnych 91.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zl. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 939 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 211.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1705; towarzystwa kolei żelaznej państwa 230 90; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 475.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 84.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 97.60; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiace: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 89.15. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zl. połudn. niemieck. waluty 89.—. Genua za 100 lirów piemonckich — —. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich 35.70. Londyn za 10 funtów szterl. 104.80. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 103 20. Marsylia za 100 frank. — —. Paryż za 100 fr. 41.60. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 15.05. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4 98, .. dukaty ces. pełnej wagi 4.94, korony 14.30. półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. lutego.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	73 50	74. –
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	79.30	79.50
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	77.50	77.70
dtto. „ $4^{1}/_{2}$% za 100 zł.	69.—	69.25
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	290.—	300.—
„ 1839 „ 100 „	129.—	130.—
„ 1854 „ 100 „	108.50	109.—
Renty Como po 42 lir. austr.	15.25	15 50
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	89.50	90.—
Węgier	77.—	77.50
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	75.50	76.—
Galicyi	75 —	75.50
Bukowiny	74.50	75.—
Siedmiogrodu	74.50	75.—
innych krajów koronnych	87 —	91.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	938.—	940.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	216.—	216.20
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	614.—	618.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1710	1712
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	234.80	235.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	121.—	122.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	166.—	167.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	—.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	96.—	98 —
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	64.—	65.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	476.—	478.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	295.—	298.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	96.—	96 50
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.—	95.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	87.50	88.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	83.75	84.—

Losy.

	pien.	towar
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	96.50	97.—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.—	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	73.—
Salma 40 „ „	41.50	42.—
Palffiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	35.50	36 —
St. Genois 40 „ „	35.50	36.—
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	25.—	25.50
Keglevicha 10 „ „	15.—	15.25

Na 3 miesiace.

	pien.	towar
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	88.80	89.—
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	88.90	89.—
Hamburg za 100 marko banko $2^{1}/_{2}$%	79.10	79.10
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	104.50	104 70
Paryż, za 100 franków 3%	41.50	41.60

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	5 zł.—— cen.	5 zł.— 1 cen.
Korona	14 „ —30 „	14 „ —32 „
Napoleondor	8 „ —44 „	8 „ —45 „
Rosyjski imperyał	8 „ —55 „	8 „ —56 „

KRONIKA.

We środę dnia 16. b. m. daje Towarzystwo Dobroczynności Bal w sali redutowej hr. Skarbka połączony z loteryą fantową. Stojąc w Zastępstwie dobroczynnej publiczności, obraca Towarzystwo dochody ztąd wpływające na wsparcia stałe i doraźne ubogich familii, i na utrzymanie przeszło 40 dziewcząt w Zakładzie Sierót, dając im przyzwoite wychowanie z zaopatrzeniem losu na przyszłość. W przekonaniu, że Towarzystwo tem uzupełnia życzenie szczodrobliwej publiczności, zaprasza ją na tę coroczną zabawę, podając łaskawej woli jej sposobność poprzeć zamiary własnego dzieła, poruczone pracy i usiłowaniu Towarzystwa Dobroczynności.

(Śmierć z zagorzenia.) W Rohatynie, w obwodzie brzeżańskim zagorzało w nocy z 7go na 8go stycznia r. b. troje ludzi, kobieta i dwóch mężczyzn. Kobieta miała jeszcze tyle przytomności, że wyczołgała się na dwór i to ją ocaliło; zaś mąż jej i brat rodzony zginęli bez ratunku.

Dziewietnasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań nowego roku 1859:

Złożyli: PP. Jan Hout 1zł.5c., Chitry 50c., Popiel 50c., pani Dymowska 50c., Konsystorz rz. kat. 15zł.6c., Olimpia Grabowska 3zł., N. N. 30., pani Selmaier 20c., Guniewicz 20c., Lipiński 50c., J. M. Kulczycki 1zł.5c., pani Pelcer 40c., Jlasiewicz 10c. Moser 1zł., Rożniatowicz 30., Konsystorz gr. k. 2zł.35c., Łandwójtowstwo 2 dzielnicy 6zł.40c., Görlicz 1zł.5c., Pawnlski 52c., Barącz 50c., pani Aleksandra Śliwińska 1zł.8c., Dudziński 1zł., pani Kreutz 20c., Gruszkiewicz 30c., Dr. Med. H. M. Schmidt 1zł.5c., Handel 1zł.5c., pani Nimmerol 30c., Schiffner sekretarz Namiestnictwa 1zł.50c., Müller 20c., Gustaw Kirner 30c., Michał Ostrowski 1zł.10c. Suma 46zł.25c. austr. waluty. Do tego z ostatniej listy składek 1397zł.57c. Zatem razem 1443zł 82c. austr. waluty.

Dodatek tygodniowy Nr. 6

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Wychowanie publiczne. Stan szkół, nauk i uczniów w lwowskim okręgu administracyjnym, w roku 1857-8.
   I. Uniwersytet lwowski w roku szkolnym 1857-8.
2) Ochronki małych dzieci i niemowląt we Lwowie. Stan i obrót majątku, tudzież czynności Towarzystwa Ochronek chrześciańskich we Lwowie w r. 1858.
3) Gorzelnie i browary w lwowskim okręgu administracyjnym. Wydatek w grudniu 1858—1857.
4) Piwniczna. Dokument z roku 1348 i kilku lat poźniejszych.
   Stanisław August król potwierdza przywileje na założenie miasteczka i na jarmarki, także zakaz zabraniający żydom osiedlać się w niem. (C. d.)

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.*** *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*